

DÉL-ÁCSKA

V. ÉVFOLYAM
276

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1924. NOVEMBER HÓ 27
CSÜTÖRTÖK

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

„Élet-halál harc“

A „Délbácska“ nemrég nyilatkozatot közölt dr. Szekulics Milán novisadi ügyvéd, nemzetgyűlési képviselőtől, aki kijelentette, hogy a februári választások „élet-halál harca“ lesznek azon politikai csoportoknak, amelyek az országban a hatalomért küzdenek. A kormány nevében elhangzó kortesbeszédnek a legutóbbi hetek alatt sűrűn hangoztatták, hogy valóban példátlan heveségű küzdelemre van kilátás, s hogy az a harc, amely most a szembenálló két nagy politikai csoport, a Pasics-Pribicevics koalíció és a blokk között folyik, valóban életre-halálra megy. A magunk részéről nem csatlakozunk ahhoz az ijedelemhez, amely egyébként természetesen követi az ilyen kijelentéseket és megállapításokat. Mi nem vagyunk hajlandók abban hinni, hogy pártok érdekeiért lehetséges legyen megegyezés olyannyira kiélezni a szenvedélyeket, hogy a küzdelemben résztvevők a vér kiontásától se riadjanak vissza. Mert Pribicevics, ha így beszélt, nem képletesen beszélt. Ő valóban azzal fenyeget, hogy ez a küzdelem a kíméletlen számolás erőszakos gesztusával fog zárulni. Hogy mindenkinek, aki valaha is szimpátiáját merre kifejezni valamely ellenzéki gondolat, vagy cselekvés mellett, számot kell adnia eme megfontolatlanágáról. Meg kell hajlania, le kell törnie, el kell tűnnie, mert ezt egy, vagy két párt politikájának érdekei úgy kívánják. Nem szándékunk dörgegelmes filippiket írni azok ellen, akik most miniszteri székekből, sőt egy miniszterelnöki páholyból intézik a választások előkészítését. Azt azonban megállapítjuk, hogy a „választási borzalmak“ bekövetkezteknek folytonos jóslása nem egyéb egyszerű, előtűnk nagyon is átlátszó választási trikknél, amely azt a célt szolgálja, hogy a gyengébb idegzetűket elriassa attól, hogy a maguk szavazatával is hozzájáruljanak bizonyos, kétségtelenül meglévő politikai problémáink megoldásához. Ha a politikában járatlan polgár minduntalan azt olvassa, hogy „példátlan heveségű“ választási küzdelemre van kilátás, ha mindennap azt állítják a nyilatkozó urak, hogy „életre-halálra“ megy a küzdelem, úgy a megijesztett szavazópolgárban kétségtelenül az lesz az első gondolat, hogy ebbe a veszedelmes játékba nem avatkozik bele. És a fenyegető kijelentések nem is akarnak mást. Csak ennyit. Hogy „*aki nincs velünk, ellenünk se lehessen*“. Mi megnyugtató az érdekelteket. Itt vég-eredményben mégsem a pártpolitika, hanem a törvény az ur. A törvény, amely nem ismer koalíciós politikát és föderálistákat, amely előtt Pasics és Rádics éppen olyan egyenlő polgárok, mint Pribicevics, vagy akármelyik vajdasági magyar polgár. A törvény az egyetlen hatalom és ez a törvény egyelőre mindazon eszközökkel rendelkezik, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a rend fenntartása minden körülmények között biztosítottassék. A törvény gondoskodni fog arról, hogy ez az „életre-halálra“ menő harcot ígérő nyilatkozat szigorúan képletes maradjon, s hogy a küzdő felek át ne léphessék azokat a korlátokat, amelyeket a társadalom rendet követelő ereje állít minden szenvedély elé. Ha egy ellenzéki képviselő is csatlakozik az ilyen fenyegető kijelentésben foglalt jóslások valószínűségéhez, úgy csak annak a politikának tesz szolgálatot, amelynek programjával sokszor homlokegyenest ellenkező meggyőződést vall. *A magyar választóknak nincs okuk arra, hogy az aggodalmaskodókhoz csatlakozzanak.* A Magyar Párt minden magyar

polgártól elvárja, hogy tántoríthatatlan hűséggel és a Magyar Párt becsületes politikájába vetett őszinte bizakodással tartson ki hitünk és programunk mellett. A februári szavazásig még nagyon sok olyan beszéd és ígért fog

elhangzani, amely alkalmas lesz arra, hogy a *kishitűket* elriassa, a Magyar Párt mégis bizik abban, hogy február 8-án ott fog látni minden magyar polgárt azon a helyen, ahová őket akkor *becsület és kötelesség* parancsolja.

Drinkovics és Surmin belépése a kormányba

Ma dől el a kormányrekonstrukció kérdése

Beograd. A kormányrekonstrukció kérdése döntőfázisba jutott s néhány apróbb akadály leküzdése után valószínűleg holnap véget is ér dr. Drinkovics Mate és dr. Lurmin Gyura, a Horvát Zajednica két volt tagjának a kormányba való belépésével. Dr. Drinkovics tárcanélküli miniszter lesz, dr. Surmin tárcája körül azonban még

meglehetősen nagyok a nézeteltérések. Dr. Surmin ugyanis a kereskedelmi tárcát akarja, mely most dr. Grizogono független demokratáé s a szociálpolitikai és az erdészetiügyit kínálja neki. Végleges választ ebben sem a kormány sem a horvát politikusok nem adtak, de valószínű, hogy még a mai napon mindkettőt kinevezik miniszterekké.

Pecics Dragutin Novisadon

A demokrata-párt ma tartja jelölő ülését

Pecics Dragutin a Davidovics kormány építésügyi minisztere tegnap délután Novisadra érkezett. A demokrata párt vezetősége ma megbeszélést tartott Pecics Dragutin részvételével. A megbeszélés bizalmas jellegű volt és annak lefolyásáról egy résztvevő sem nyilatkozott.

A novisadi demokrata párt ma fogja jelölő ülését megtartani, amelyen valószínűleg Pecics Dragutin fogják jelölni a novisadi kerület listavezetőjéül. A járási jelölteket valószínűleg még nem fogják ma kijelölni, hanem csak a párt vidéki szervezeteinek meghallgatása után.

Benes lemondását követelik

Mivel vádolják Benest a csehszlovák faszisták — Az ifjuság a faszista diktatura megvalósítását követeli

Prágából jelentik: A faszistapárt vasárnap délután a smichovi Narodni Dom-ban nagy népgyűlést tartott. Az ülés előadója Mach főtitkár volt, aki a faszistapárt programját vázolta. Beszédét az 1918. évi forradalommal kezdte, ahol szerinte ott történt a legnagyobb hiba, hogy a forradalom alkalmával nem folyt patakokban a vér. A szónok ezután valamennyi a forradalom óta szerepelt kormány bírálataira tért át. A köztársaság elnökéről — ugymond — az alkalommal nem akar beszélni, de feltétlenül követeli, hogy Be-

nes külügyminiszter azonnal hagyja el helyét.

Jaj annak, aki a csehszlovák köztársaságból új Ausztriát akar csinálni. Ebben az esetben a faszista tömegek, mint egy ember kilépnek a porondra és nem állanak meg még a Hradzin előtt sem. A szónok szerint a faszista tömegek oly nagyok, hogy már-már attól kell tartani, hogy a tömeg nagysága miatt nem lehet azt kormányozni. A szónok követelte faszista diktatura mielőbbi megvalósítását és a szocialistákkal való erőyes leszámolást.

Huszonöt párt a német választásokon

Tegnap valamennyi párt benyújtotta jelölő listáját. Eszerint huszonöt párt vesz részt a választásokon, amelyek közül azonban csak nyolc jön komolyan számításba. A német nemzetiek listáján 143 jelölt neve van. A birodalmi listavezető dr. Hemgt, a második jelölt Bismarck herceg, a harmadik pedig Tirpitz volt nagydmirális.

Marx kancellár tegnap Bonnbán nagy választási beszédet mondott, melyben energikus védelmére kelt Ebert elnöknek, akit az utóbbi időben a jobboldalról erősen támadtak. A birodalmi kancellár kijelentette, hogy mindazok a híresztelések, mintha Ebert elnök túllépné hatáskörét, nem felelnek meg a valóságnak. Kifejtette Marx dr., hogy Ebert személyének bevonása a párt-

politikába igen helytelen, mivel a birodalmi elnök személyét nem szabad a politikai harcba sodorni.

A választási küzdelem kezd mindjobban elfajulni. Tegnap Berlinben egy rendőrtisztviselőt, aki több rendőrral együtt egy kommunista tüntető menet akart feltartóztatni, a tüntetők agyonlőtték. Több rendőrt is súlyosan bántalmaztak. Egy másik választói gyűlésen összetűzésre került a sor a horogkeresztesek és a Reichsbanner emberei között. Az összeütközés során súlyos verekedésre került sor. Söröskorsókat és székeket dobáltak a választási helyiségben. A rendőrség csak hosszas fáradozás után tudta a verekedőket szétválasztani. Itt igen sok le-tartóztatás történt.

Elmult a háboru veszélye

Anglia és Egyiptom között

Londoni jelentés szerint az egyiptomi konfliktusban nagy megkönnyebülést következett be azáltal, hogy az új egyiptomi miniszterelnök Zivar pasa elrendelte az egyiptomi csapatoknak a visszavonulását Szudánból. Zaglul pasa a lemondott miniszterelnök teljes határozottsággal a Zivar kormány mellett foglalt állást.

A kíméletlen angol rendszabályok előtt tehát meghátrált az egyiptomi kormány. Emiatt az angol kormány nem is küld újabb csapatokat Egyip-

tomba, csak a már elindított csapatokat viszik rendeltetési helyükre, tehát tizenötezer emberről vagy harmincezer emberre emelik az egyiptomi angol csapatok létszámát és megfelelően erősítik meg a szudáni csapatok létszámát is. Két újabb angol cirkáló azonban még elindult az egyiptomi partok felé.

Az egyiptomi kamara ünnepélyesen óvást emelt a védtelen Egyiptom jogainak erőszakos megtagadása ellen, hangoztatta Egyiptom és Szudán oszthatatlanságát, azonkívül elhatározta,

hogy ezt a tiltakozást szétküldi az összes parlamenteknek, továbbá eljuttatja a népszövetség elé, sürgős közbelépésre szólítva fel a nemzetek ligáját. Ugy látszik azonban, hogy az egyiptomi kamara beéri majd ezekkel az erkölcsi lépésekkel és Zivar pasa nem viszi kenyértörésre a konfliktust Angliával.

Döntenek a bunyevácok

Subotica-i jelentés szerint a bunyevác-sokac párt tagjai közt vélemény eltérések vannak a választáson való részvételt illetően. Némelyek az ellenzékekkel való kooperáció hívei, mások azonban határozottan ellenezték ezt.

A főbizottság ülése óta különböző tapogatózások történtek a bunyevác-sokac párt részéről a választási együttműködés érdekében. Az eddigi tárgyalások teljesen informatív jellegűek voltak és azt célozták, hogy a párt tiszta képet nyerjen a helyzetről. Bár egyes bunyevác politikusok a horvát köztársasági parasztpárttal való feltétlen együttműködést akarják, politikai körökben mégis úgy tudják, hogy a bunyevác-sokac párt mai ülésén az a frakció fog győzni, amely semmi áron sem akar együttműködni Rádicsékkal.

Az előjelek szerint a mai ülés igen viharos lefolyású lesz és bővelkedni fog izgalmas jelenetekben. Mindkét csoport erős agitációt fejt ki egymás ellen és a főbizottság ülésére minden tartalék erőt felvonultatja. Az sincsen kizárva, hogy a főbizottság olyan határozatot hoz majd, amely maga után vonja az elégedetlenek kiválását a pártból.

A bunyevác-sokac párt mai döntésétől függ, hogy sikerül-e megteremteni az egységes ellenzéki listát a subotica-i kerületben.

A nemzetközi döntőbírósgban Amerika is résztvesz

Washingtonból jelentik: A jelek arra mutatnak, hogy a szenátus december elsején kezdődő rövid ülészakában el fogja fogadni azt a határozati javaslatot, amely kimondja, hogy az Egyesült Államok részt fognak venni a nemzetközi döntőbírósgban, amelyet Amerikában is alkalmas eszköznek tartanak a világ békéjének és gazdasági fejlődésének biztosítására. Beavatott helyen úgy tudják, hogy hatvan szenátor eddig is a határozati javaslat elfogadása mellett tett nyilatkozatot. Calvin Coolidge elnök a kongresszushoz intézendő üzenetében csak röviden fogja érinteni a döntőbírósg kérdését, mert az a véleménye, hogy a kongresszusknak elsősorban belpolitikai és gazdasági problémákat kell letárgyalni. Azonban az üzenet ki fogja emelni a döntőbírósgnak a nemzetközi együttműködés terén való nagy fontosságát, ezenkívül a Dawes-tervvel, a nemzetközi adósságok kérdésével a latin-amerikai ügyekkel, valamint a távoli Kelet és a leszerelés problémájával foglalkozik.

Zürich, november 26. (Zárlat) Beograd 7:55, Newyork 5:18:05, London 23:97, Milano 22:435, Páris 27:275, Prága 15:585, Bécs 0:0073, Budapest 0:00695, Bukarest 2:65, Szófia 3:75, Szaloniki 9:25, Berlin 123:50, Brüsszel 25:05, Amsterdam 208:50.

Beograd, nov. 26. Páris 366—, London 318:50, Milano 299, Prága 207, Newyork 68:45, Genf —, Bécs 0:0973, Budapest 0:0930, Bukarest 35:90, Berlin 16:30.

Novisad számokban

Tizennyolc kulturális egyesülete van Novisadnak

Mint már jelentettük, a napokban jelent meg az „Uránia” kiadásában „Novisadski kompass” címen városunk címtára, illetőleg a köz érdekéből tudni-való intézmények jegyzéke. A szép kiállítású könyv szerkesztés szempontjából nem kifogástalan mű, mert nem ölel fel minden érdekeset és tudnivalót, helyenként hézagos és a csoportosítás sem történt egységes szempontokból, mégis néhány érdekes következtetés levonására alkalmas.

Igy megtudjuk például, hogy Novisadon jelenleg 44 orvos, 6 fogorvos és 2 állatorvos folytát praxist, számok, melyek túlmagasak novisadi viszonylatban és nem állanak arányban például az ügyvédek számával (42) tekintve hogy Novisadon négyfokú bíróság van. A gyógycikkekről 8 gyógyszertár gondoskodik, 7 fogtechnikus pedig a fogorvosoknak szükséges technikai munkálatokat végzi.

A novisadi járásbíróságnak 4, a törvényszéknek 13, a táblának 19, a semmitörvényszéknek pedig 5 bírója van. A bírák száma meglehetősen csekély, ha tekintetbe vesszük, hogy a járásbírósághoz Novisad városon kívül 14 község tartozik, a törvényszékhez Novisad városon kívül 5 járás, a két legfelsőbb fokú bírósághoz pedig egész Bácska, Bánát, Baranya, Muraköz és Murántul területe.

Novisad kulturális intézményei élén a Szerb Matica áll, melynek 2600 tagja van s mely 50.000 kötetes könyvtár felett rendelkezik. A másik legfőbb kulturális intézmény, a Nemzeti Színház 7 rendezőt és 2 karmestert foglalkoztat, ami a mi vidéki viszonyainkhoz képest szintén igen sok s nem utolsó oka a színház költségvetése túlterheltségének.

Az iskolák élén a főgimnázium áll 32 tanárral, a leánygimnázium 16, a kereskedelmi iskola 10, a tanítónőképző 15, a fiú polgári 13, a leány polgári pedig 16 tanerőt foglalkoztat. Novisadnak van jelenleg 74 elemi iskolája, melyek legnagyobb része szerb tanítvány.

Városunk 8 féle hitfelekezetének összesen 15 temploma és imaháza van, 7 temető pedig az elhunyt novisadiak örök nyughelyéül szolgál.

Novisad zurnalisztikai szükségletéről 25 időszakonként megjelenő nyomtatvány gondoskodik, ebből azonban csak 4 a napilap, a többi kisebb-nagyobb rendes időközökben megjelenő hetilap és folyóirat.

Egyesülete is rendkívül sok van Novisadnak: 18 kultúregyesület (Matica, Haladó Nők Köre, „Posestrina” Szerb Kaszinó, Iparosifjúság, Natosevics tanítóegylet, Beltéri Katolikus Kör, Kültéri Katolikus Kör, Polgári Magyar Kaszinó, Esperanto, Csehszlovák Nők Egyesülete, Szerb kereskedő ifjúság, Szlovák nők egyesülete, „Ivria” zsidó ifjúsági egyesület, Kulturbund) 8 emberbaréti egyesülete (Gyermekvédő, Szerb Nőegylet, Vöröskereszt, Zsidó nőegylet, Evangélikus nőegylet, Tran-

afil árva gondozó, „Pro Palestina”, Cionista Nőegylet) 7 gazdasági egyesület (Lloyd, Gyáriparosok Szövetsége, Kereskedelmi és iparkamara, Hitelezők védegyelete, Szerb Földművelők egyesülete) 8 politikai párt (radikális, demokrata, független radikális, független demokrata, szocialista, német, szlovák és magyar) 3 nacionalista szervezete (Orjuna, Srnao és Zsidó nemzeti szövetség) 9 sportegylet (Vojvodina, NAK, Makkabi, NTK, szokol, sakklub, Danubius, vadászegylet, céllövőegyesület) 9 művészegylete, (színházegyesület, Neven, Frohsinn dalegyetelek, református daloskör, zeneegyesület, Jugendchor, Zora, Hasemer dalegyetelek) valamint 25 más egyesülete, (orvosegyesület, ügyvédi kamara, mérnöki kamara, gyógyszerészegylet, bírőegylet, Fruska Gora turistaegylet, újságíróegylet, nyomdatulajdonosok, szerb iparosok, banktisztviselők, grafikai munkások egyesületei, munkásszervezetek szindikátusa, vendéglői munkások, vendéglősök, pékek és cukrászok, hadastyánok, háztulajdonosok, tanárok egylete, munkásszindikátus, borbélyok, bérkocsisok, baranyai menekültek, novisadi iparosok egyesülete, valamint az önkéntes tűzoltó egyesület.)

18 pénzintézete van Novisadnak, a gyáripar pedig szakmánként így oszlik meg: alkohol 2 gyár, pezsgő 1, faárú és butor 11, kefe és seprő 1, fésű és gomb 1, grafikai 16, kémiai 13, hangszer 1, kerámiai 7, jég 2, konfekció 2, bőr 4, fém 19, mezőgazdasági 9, cukorka 6, szóda 4, textil 3.

Az iparosok szakmánként így oszlanak meg: 12 kádár, 1 kőtszerész, 67 borbély, 3 kutturó, 57 lakatos, 129

cipész, 2 cseréprakó, 2 béltisztító, 12 harisnyakötő, 5 kefekötő, 1 ablaktisztító, 13 szűcs, 3 fésűs, 4 kéményseprő, 11 villanyzerelő, 7 cimfestő, 5 fodrász, 1 lámpaerőkészítő, 3 paplankészítő, 8 kőfaragó, 3 sapkakészítő, 1 kaptafakészítő, 3 szobrász, 5 könyvkötő, 18 kovács, 26 bogárnér, 4 kosárfonó, 6 süteményes, 124 szabó, 3 káposztás, 20 bádogos, 7 mézeskalácsos, 67 mészáros és hentes, 17 mehanikus, 21 szobafestő, 4 köszörűs, 1 rézöntő, 10 bocsorkorkészítő, 20 papucskészítő, 57 pék, 2 aranyozó, 23 cukrász, 1 puskaműves, 3 szitakötő, 2 keztyus, 11 szijgyártó, 7 kalapos, 5 szijgyártó, 12 fényképész, 4 esztergályos, 13 üveges, 2 fűzőkészítő, 72 asztalos, 7 köteles, 11 kárpitos, 15 ács, 4 szövő, 60 kőműves, 7 fogtechnikus, 133 női szabó, 17 női kalapkészítő.

Kereskedéseink így oszlanak meg: 15 fűszer- és gyarmatarú ügynök, 10 gabonaügynök, 13 tőzsdeügynök, 9 festék, 10 fehérnemű, 8 cipő, 4 virág, 7 drogéria, 9 fetelep, 22 ékszerész és órás, 17 villanytechnikai, 4 fényképszeti, 7 automobil és kerékpár, 38 dívat és rövidárú, 8 épületfa, 20 vasárú, 4 játékszer, 1 tudakozóiroda, 15 termény, 4 vízvezeték, 7 juta és zsák, 5 cementárú, 13 könyv- és papírárú, 5 kémiai cikk, 3 dívat, 11 bőr, 6 hangszer, 54 kézműárú, 10 férfidívat és kötöttárú, 9 butor, 5 fegyver, 2 temetkezési vállalat, 2 írógép, 1 utazási iroda, 8 mezőgazdaságigép, 6 marha, 8 pálinka, 8 üvegáru 3 ócskavas, 4 varrógép, 64 fűszerárú, 15 szállító, 1 nyersbőr, 4 sertés, 13 szén, 6 olaj és benzin, 13 bor, 4 müvirág, 1 szénsav, 6 kályhakereskedés.

A spanyolok súlyos veresége

A spanyol hadsereg csaknem megsemmisült Marokkóban

Párisi jelentés szerint a spanyolok marokkói hadserege az utóbbi napokban csaknem teljesen megsemmisült. A spanyol csapatoknak mindig gyorsabb visszavonulása a marokkói partok felé, annak tulajdonítható, hogy annak ellenére, hogy mindig újabb osztagokat küldenek a harcba, a spanyol csapatok teljesen felbomlottak, a súlyos vereségek és a borzalmas megerőltetések következtében. A csapatok hangulata is rendkívül rossz. A tisztek legnagyobb része elesett. Ezenkívül a balszárnny elvesztette hátdétét és több divízió is felmorzsolódott. A rifkabilok vezetője, Abd-el-Krim tárgyalásokat kezdett, amelyek igen előrehaladott stádiumban vannak. Annak ellenére, hogy Abd-el-Krim rendkívül súlyos követeléseket állított fel, melyek közt Marokkó teljes függetlenségének biztosítása, ezenkívül súlyos kártérítési igények is szerepelnek, így százezer fegyver, valamint három millió töltényt átadása, a spanyol csapatok vezetősége kénytelen lesz ezeket a követeléseket elfogadni.

Az oroszok kapnak választójogot, a magyarok nem

Az összes oroszokat felveszik a választói névjegyzékbe

A választói névjegyzék kiigazítása alkalmával sok minden történik, ami az egyenes gondolkodású magyar nemzetiségi állampolgárok előtt érthetetlen. A legtöbb esetben azonban érthetetlenek némely rendelkezések minden logikus gondolkodó ember előtt.

A nemzeti kisebbségeknek egyik legnagyobb sérelme az, hogy még maig sincsenek mind felvéve a választói névjegyzékbe. Ennek pedig legfőbb oka az, hogy a névjegyzékbe való felvétele

annyi zaklatással van egybekötve, hogy a polgárok nagy része inkább lemond a választójogról, de nem tölt el napokat ácsorgással. Bár a mostani kiigazítás alkalmával e téren sokat javultak az állapotok, mégis sokan voltak, akik még egy délelőttöt sem akartak áldozni azért, hogy bekerüljenek a névjegyzékbe.

Míg az ország állampolgárainak szintén lehetetlennek teszik ily módon állampolgári jogaik gyakorlását, addig

az Oroszországból idemenekült oroszok minden nehézség nélkül bekerülnek a választói névjegyzékbe. A magyar és német nemzetiségű állampolgároknak igazolni kell, hogy katonák voltak, adót fizettek és ezenfelül még az állampolgárságot is, mint ha az a tény, hogy valaki itt katonáskodott, nem igazolná épen eléggé állampolgárságát. Ezzel szemben az oroszoktól nem követelnek semmit. Sem adót, sem azt, hogy katonáskodtak. Az oroszoknak csak azt kell igazolni, hogy hat hónapja egy helyben laknak és máris megkapják a választójogot. Azok a polgárok pedig, akiknek nagyapák is itt laktak, nem kaphatnak választójogot, csak hosszas és keserves utazás után. A kormány azonban nagyon jól tudja kinek adjon és kinek ne adjon választójogot.

A belügyminiszterium hétfőn küldött távirati utasítást Novisadra, hogy a hat hónap óta itt lakó oroszokat fel kell venni a választók közé. Így néhány száz orosz választója is lesz Novisadnak. Minden valószínűség szerint több választó fog kikerülni a 2500 tagu orosz kolóniából, mint a 15.000 magyar polgárból.

Pribicevics és a kisebbségek

A független demokrata párt egy vezető tagjának nyilatkozata

Az utóbbi időben mind sürűbben jelennek meg hírek arról, hogy Pribicevics Szvetozár erélyesen készül fellépni a nemzeti kisebbségek ellen. E hírekkel kapcsolatban a novisadi független demokrata párt egy vezető tagja a következő nyilatkozatot tette:

— Azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy Pribicevics Szvetozár kiméletlenül akar fellépni a nemzeti kisebbségek ellen, nem felelnek meg a valóságnak. Pribicevics csak a destruktív és államellenes elemek ellen lép fel, akkor is azonban mindég a törvények keretein belül. A lojalis állampolgárok ellen azonban sem Pribicevics, sem a kormány nem fognak fellépni. A nemzeti kisebbségektől sem kíván semmi mást Pribicevics és a kormány, csak azt, hogy az államnak lojalis állampolgárai legyenek.

Mi részünkről a fenti nyilatkozathoz csak ezt kívánjuk hozzáfűzni:

Az előbbi kormány alatt, amely amit egyik kezével adott a kisebbségeknek, a másikkal visszavette: történt magyar tanáraink áthelyezése. Társadalmunk körében ez méltán keltett újabb kedvetlenséget. Itt azonban el kell ismerünk, hogy amit így Korosec kiméletlenül szigorral megtett, azt Pribicevics nem tette.

Az elhangzott szavak után mily jól esne ha bármily tekintetben jóindulatu tetteket is látnánk.

UTAZÓBŐRÖNDÖK, BŐRÖVER, NŐI KÉZÍTÁSKAY

és mindenemü bődíszműáru legjobb, legszebb és legolcsóbb kivételben csakis a készítőnél, F. DIETRICH-nél, Novisad, Kralja Petra u. 30. 1-6

Az angol Rózsa Sándor

Kétszáz éve akasztották föl az országot lovagjainak vezérét, Jack Sheppardet

Mindenféle évfordulónak, különösen a további időkre menőknek, van bizonyos jogosultsága és sokszor kulturális jelentősége. Lehet egy akasztásának is. És egész Anglia, elsősorban London, nagy érdeklődéssel fogadta a lapoknak azt a megemlékezését, hogy tegnap volt kétszázados évfordulója annak a napnak, amelyen m. Jack Sheppard-et, „a gentleman of the road”-ot, az országot lovagjainak egyik hírhedt, sőt a maga módján híres típusát Tyburnnál felakasztották, „nyakánál fogva, míg meg nem halt” — amint ezt az angol törvény betűje előírja.

Érdekes akasztás lehetett ez, amelyen egykoru feljegyzések szerint több mint 200.000 ember, közöttük az udvar és a legelőkelőbb családok tagjai jelentek meg. Huszonkétéves volt Jack Sheppard, de néhány hónapos „karrierje” alatt — amely eléggé magasan,

a tyburni messze ellátzó bitófán végződött — négy ízben szökött meg kalandos körülmények között a börtönből, annyi rablást követett el utcán, házakban és főképen az országon, hogy korában, sőt még sokáig azután valóságos hős gyanánt ünnepele a nép fantáziája. Annak a kornak egyik legnagyobb művésze, Sir James Thornhill a börtönből festette meg arcképét.

A betyárromantikának mindig és mindenütt megvolt és megvan a maga talaja és pedig eléggé kiterjedt talaja. Kis-korú és felnőt gyermekéi elmében ő és a hasonzorúiek: a „kékbőrű” Blake, Dick Turpin, John Harison és mások ebből a korból, ott élnék valahol a tények és a képzelet határán, ahol a történelmi valóságú bűnöző valahogyan összeolvad Raffles, az uri betörő, vagy francia társa Arséne Lupin személyével. Sheppardnak volt egy nagy szerencséje. Olyan században élt, amelyben Angliában az országoti lovastetyár valami csodálatos és érthetetlen dicsőre jutott. A megelőző évszázad

folyamán is bővében volt a szigetország az országot lovagjainak. A polgárháborúk befejeztével sok kalandos ember maradt egyéb foglalkozás nélkül. Lovagoknak mondták magukat — bizonyos politikai célzattal — és kiállottak az országotra. De tulajdonképpen a ryswicki béke után, amikor sok hivatalos katona maradt kenyer nélkül, virágozott fel a betyárvilág. Ebből született bele Jack Sheppard és Dick Turpin. Bennök feléledt Robin Hoodnak a költészet által szinte legendássá lett középkori alakja, aki a gazdagokat kirabolta és a szegényekkel jót tett, az igazságtalan hivatalnokok ellen a népet védelmezte.

Az objektív kutatás előtt lemaradt az országot lovagjairól minden dicsőfény. Alapjában gyáva, kegyetlen, durva emberek voltak, akik sohasem támadtak nyíltan, csak lesből, rajtatitással. És mégis a XVIII. században szinte a társadalom — csak épen a megrablottaknak nem — helyeslésével virágozik fel a „gentleman of the road” kultusza. Horace Walpole levelei az 1730 és

1749 közt lefolyt időkből telve vannak a legkalandosabb országoti rablások leírásával. A királyné udvarhölgyei egy este nem mernek a Kew-palotába menni, mert a környéken rablók tanáztak, amennyiben a Pall Mallban fosztották ki a külföldi postakocsit, egy másikat a Piccadillyn és író egyik barátja, Lady Brown annyira biztos abban, hogy kirabolják, hogy hamis pénzekkel telt pénztárcát hord magával és azt alkalomadtán oda is adja a póruljárt rablóknak.

A költészet, különösen a regényírás, napjainkba is áthozta az országot lovagjainak romantikáját, a magányos országotat, a nehézkesen haladó postakocsit, az álarcos rablót a bitófa árnyékában leselkedve, pompás paripáját, melyhez rendesen történetek fűződnek, mindez szinte átment a köztudatba és ma már a filmre is. A mai rabló, különösen a legújabb variáció: a motoros bandita egy cseppet sem rokonszenves, de Jack Sheppard és társai az idők kódán át is megőriztek valamit a népszerűségéből, mely őket — a bitófaig kísérté.

HIREK

NOVEMBER

27

CSÜTÖRTÖK

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebent levő előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska“ kiadóhivatala.

Előbbi életem

— Charles Baudelaire —

Nagy csarnok volt lakom sokáig. Csupa pompa.
Zománcot égetett a nap fehér kövén
Sudár oszlop-sora a párs est ködön
Bazalt-barlang gyantát meredt büszkén borongva.

Az ég ott tükrözött a ringó ár ölén
S a hullám ünnepi, csodás egységbe fonta
A tenger dus szavát, ha zengett zsongva
S az égbolt biborát, ha alkony szállt fölém.

Itt életem életem egykor derűs gyönyörben:
Körül tündöklő fény, kék ég, zöld tengerek.
— Kenőcstől illatos, mezíten rab-sereg

Hűs pálma-legyezőt lengetve állt körültem;
Egyetlen gondja volt, hogy ápolja vakon
Fájdalmas titkomat: bágyszó bánatom.

— **Alispáni és főszolgabírói kinevezések.** Beogradból jelentik: A király tegnap írta alá dr. Krsztics Váza bácskai alispánna való kinevezéséről szóló ukázt. Azonkívül a belügyminiszter javaslatára kinevezte Vujics Milant Titelre, Nikolics Dusánt Palánkára, Popovics Lázárt Novisadra, Katyanszki Sztevant Sztaribecsejre, Kolarszki Pétert Alibunára, Miskovics Gyurót Becsekerekre, Laszkov Lyubomirt Belackvára, Rankovics Jovant Novibecsejre, Gyorgyevics Szlobodant Szentára főszolgabíróknak.

— **Az adózás kiegyenlítése az egész országban.** Beogradból jelentik: Dr. Zserjav volt szociálpolitikai miniszter írásbeli interpellációt intézett dr. Sztójadinovics pénzügyminiszterhez, amelyben az adóknak az egész országban való kiegyenlítését követeli. Sztójadinovics pénzügyminiszter bizottságot küldött ki az adók kiegyenlítéséről szóló törvényjavaslat kidolgozására.

(x) **Táncal egybekötött teadélután** lesz folyó hó 27-én csütörtökön 6—9-ig az Amerikan Barban.

— **Tejjel leforrázott kisgyerek.** Tegnap reggel Kovács Anna, Pirosi-ut 70. szám alatt lakó háztartásbeli tejet forralt a konyha takarítótűzhelyén. Amikor néhány percre kiment az udvarra, a konyhában egyedül maradt 3 éves Péter nevű kisfia feldöntötte a tejesfazekat és a kiömlő tej súlyos égési sebeket okozott fején, hasán és lábán. A kórházba szállították. Állapota igen súlyos.

— **Ingyen tea-kóstoló a Meincégnél.** Értesítjük a n. é. közönséget, hogy f. hó 27-én Kr. Alex. ul. 5. sz. fiókületünkben ujtermésű tea mintafőzést rendezünk, melyre a t. közönséget meghívjuk. Ez alkalommal mindenki meggyőződhetik a MEINL-féle tea elsőrendű minőségéről.

Perelni akarták az angol kormányt a háboruban kitüntetett hadvezérek

Csak a pénzjutalmak kamatait kapják

Angliában régi szokás, hogy a hadvezéreket nemcsak rendjelekkel és címekkel tüntetik ki, hanem az állam nagyobb összegekkel is jutalmazza őket. A világháború befejezése után senkisémet csudálkozott tehát azon, hogy egyes kiváló tábornokok és tenger-nagyok pénzajándékot kaptak.

Igy például Beatty admirális, Haig tábornok-marsall százezer angol fontot, Jelicoe admirális és Allenby tábornok — Jeruzsálem meghódítója — ötven-ezer fontot kapott. Ezek voltak a nagyobb összegek. Kisebb summákról is jelentést tett a hivatalos lap, így többek között Sir William Robertson tábornokot tízezer angol font jutalommal tüntették ki.

Robertson tábornok a hivatalos hír megjelenése után nyomban azt az utasítást adta bankárának, vegye fel a tízezer fontot. A bankár a kincstárhoz fordult, de ez a következőképpen válaszolt:

„Sir William Robertson javára nincs letéve tízezer angol font s így ezt az összeget át sem utalhatjuk Önnek. Sziveskedjék ezt a tábornok ur tudomására is hozni.“

A bankár roppant elcsodálkozott ezen a levélen, hiszen ő is olvasta a hivatalos lapban, hogy a kormány tízezer fontot ajándékozott a tábornoknak. Még jobban bámult maga Robertson tábornok. El sem tudta képzelni, hogy mi rejthetik e mögött a levél mögött.

Nyomban felöltötte diszgyenruháját és kihallgatáson jelentkezett az akkori miniszterelnöknél Lloyd George-nál. A miniszterelnök meghallgatva a panaszt, mosolyogva így válaszolt:

— Egy kis félreértés van a dologban, kedves tábornok uram. A kitüntetés úgy kell érteni, hogy a tízezer fontnak csak a kamatait illetik meg Önt... Tetszik érteni?... A tízezer fontot az állam kezeli s ennek a kamatait minden hónap 1-én kifizetik Önnek.

A tábornok némán nézett a miniszterelnökre, végül megszólalt:

— Tehát én nem rendelkezhetem a tízezer fontról?

— **A kamenicai hajó új menetrendje.** A hajózási szindikátus közlése szerint a Novisad és Kamenica között közlekedő helyihajó forgalmában ma, november hó 27-én új menetrend lép életbe. A hajó indul Novisadról 6:30, 9, 11, 13, 15 és 18 órakor, Kamenicáról pedig 7:15, 9:30, 11:30, 14, 16 és 18:30 órakor.

— **Merénylet a görög exkirály ellen.** Bécsből jelentik: Besszarába egy kis községében a napokban merényletet követtek el György görög exkirály ellen. Az exkirály sértetlen maradt.

— **A titeli járás tanítóegyesülete** ezévi közgyűlését vasárnap, e hó 23-án tartotta meg Vilovó községében Markovics György j. tanfelügyelő elnöke alatt. A gyűlés tárgysorozatán szerepelt Csávic Emil titeli igazgató-tanító szakszerű gyakorlati tanítása: „A szerb nyelv tanítása idegen nyelvű iskolákban“, továbbá Gutwein Mihály titeli tanító, aki bemutatta az általa szerkesztett számológépeket. A gyűlés után bankett volt; a délután folyamán pedig a nép művelése céljából nyilvános gyűlés.

Ridikülök, kofferek
nagy választékban Duna u. 20. bóraruizlet

— **Csónakon Londontól Rómáig.** Smyth kanadai hadnagy, aki egy könnyű csónakon akarja a Londontól Rómáig terjedő tengeri utat megtenni, Calais-ba érkezett. Az időszak, amelyet a bátor hajós terve megvalósítására kiválasztott, a lehető legkedvezőtlenebb. Az ut a csatornán keresztül, aránylag kedvező szélirány mellett 17 óráig tar-

tott, mialatt a hullámok a csónakot dióhéjként hányták ide s tova. Két hajó, amelyekkel Smyth utközben találkozott, felajánlották szolgálataikat, de a hadnagy kereken elutasított minden segítséget és teljesen átázva és megdermedve érkezett Calais-ba, ahol félajultán szedték fel egy teherhajó fedélzetére. Jó kedvét azonban ennek dacára sem vesztette el és feltétlenül folytatni akarja megkezdett útját.

— **Missziós prédikációk Temerinben.** Vasárnaptól, november 30-tól kezdve egy héten át a vallásos élet ápolására missziós prédikációkat tartanak a temerini plébánia templomban. Mindennap két magyar és egy német szentbeszéd lesz. A magyar beszédek Balázs Benjamin karmelita atya, a német prédikációkat pedig Szirmai György futaki plébános fogja megtartani. Az első szentbeszéd német nyelvű lesz és vasárnap reggel a hajnali mise után tartja meg Szirmai György.

— **„A mindennapi ember“** magyar nyelvű előadását november 30-án tartják meg a Szloboda nagytermében. A volt NTK elsőrangú műkedvelőgárdája mutatja be Nusicsnak ezt a kitűnő vigjátékát, amelyben egymást követik a kacagató bonyodalmak. A vigjáték a következő szereposztásban kerül bemutatásra: Damjanovics: Magyar Zoltán, Arsa: ifj. Török József, Micics: László Ernő, Dusán: Boschán Jenő, Vince: Diener Gyula, Nikola: Gelb Béla, Zorica: Magyar Zoltán, Mária: Sterle Baba, Persa: Fischer Vali, Szófia: Fradl Vilma. A közönség körében az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Jegyek elővételben a Lipkovics-féle trafikban kaphatók.

— **„A VICC“** legújabb száma ma jelent meg. A lapot dr. Hesslein József, a „Vajdaság“ munkatársa szerkeszti. Példányszámunkint árá 3 dinár.

(x) **Az Amerikan Bar Orfeumban** pénteken, szombaton s vasárnap Brody Adél táncfenoméne, a budapesti opera tagja vendégszerepel. Színre kerül a „Házasság-közvetítő“ című kitűnő bohózat s a szenzációs novemberi műsor.

— **A Z. R. III. parancsnoka visszatért Európába,** Bremenből jelentik, hogy dr. Eckener a Z. R. III. parancsnoka a Kolombus gőzössel visszatért Amerikából. Partraszálláskor dr. Krone az elnök nevében üdvözölte, mert igen nagy szolgálatakat tett Németországnak és sok barátot szerzett hazájának.

— **Az október havi kivándorlás.** Október havában az ország területéről 896 személy — 599 férfi és 297 nő — vándorolt ki. Horvát-Szlavonországból 307, a Vajdaságból 283, Dalmáciából 184, Szerbiából 58, Szlovéniából 40, Montenegróból 17 és Bosznia-Hercegovinából 7 személy vándorolt ki. Valás szerint: 743 róm. kath., 118 gör. keleti, 11 gör. kath., 101 protestáns, 12 mohamedán, 1 zsidó és 11 más vallású vándorolt ki. Nemzetiség szerint: szerb, horvát és szlovén 501 (58 százalék), német 304 (34 százalék), magyar 64 (7 százalék), román és más nemzetiségű 18 (1 százalék). A kivándorlók közül Argentínába 348, Brazíliába 175, az Egyesült Államokba 127, Ausztráliába 89, Kanadába 62, Amerika más városaiba 58, Chilébe 31, Új-Zelandba pedig 6 személy vándorolt ki.

Butorszükségletét meglepő és olcsó árban csakis ●●
HEMLER PÉTER UTÓDAINÁL
szerezheti be. — Telefon 256.

Sport

A **temerini TC** vezetősége elhatározta, hogy egy birkózó osztályt fog felállítani. Ha az előkészületekkel hamarosan végeznek, úgy rövidesen megkezdődik a tréning. A tréningeket az Amerika vendégülő tánchelyiségében fogják megtartani.

A **NAK egyesületi hírei.** Vasárnap ismét teadélután rendez délután 5 órai kezdettel a Maros vendéglőben. — A ma délutáni tréninget kedvezőtlen időben is megtartja a footballszakosztály. — A vigalmi bizottság megváltoztatta eredeti tervét és így december 25-én nem egy háromfelvonásos darabot, hanem egy 10 számból álló kabaré előadást rendez.

Ruzsics és Weisz kijelentették, munkatársunk előtt, hogy többé nem játszanak a Vojvodina színeiben, mivel régi egyesületükben kívánnak a tavasszal szerepelni.

A **beogradi Jadran** csapattal tárgyal a NAK és ha meg tudnak egyezni, úgy itt játszik vasárnap az ifjú elsőosztályú beogradi egyesület.

Fehér, a MAC válogatott kapusa visszatért Olaszországból és az FTC-ben jelentkezett felvételle.

Elszakíthatlan harisnya

csakis BRACA SCHÖNBERGERNÉL,
Novi Sad, Jevrejska ulica 6. szám.

Borközi

állapotban ballag az egyik novisadi utcán két uriember. Ejtél van, s alig-alig világít egy villanykörte.

A két korhely a hold sápadt fényénél határozott léptekkel igyekszik haza, közben, természetesen, beszélgetnek. Eleinte a politikáról, később az időjárásról és így eljutottak a csillagászathoz. Az egyik kijelenti, hogy a nap a legfontosabb égitest.

— Már, hogy mondhatz ilyen replikázott a másik —, a hold sokkal fontosabb.

— Hát már miért volna fontosabb? — kérdi a nappárti.

— Azért komám, mert a hold ilyenkor, sőt éjszaka világít nekünk, míg a nap csak fényes nappal, mikor amugyis világos van...

Megjelent a **Novosadski Kompass** 20 dinár. **Ára**

Saját érdekében okvetlenül tekintse meg és győződjék meg

rőfős divatú cikkek nagy választéka és olcsó árairól. Különösen ajánljuk

FÉRFI és NŐI SZÖVETEINKET VALAMINT MINDENFAJTA **PAMUT és LENVÁSZNAINKAT** minden szélességben, melyeket a

a karácsonyi ünnepek előtt mélyen leszállított áron árusítunk.

Tekintse meg raktárunkat vételkötelezettség nélkül.

JAKOVljević, KESZLER és HOLIK •• Novi Sad, Kralja Alexandrova ul. 20. •• FŐPOSTA MELLETT.

A „Sevillai borbély“ beogradi kiadásban

Amióta érthetetlen bürokratikus megindoklással elbocsátották a novisadi opera összes szövegét, Novisadon nem volt operaelőadás. Kedden este volt az első pótelőadás, melyen beogradiak énekelték a főszerepeket s ez az előadás ismét bebizonyította, hogy nálunk igenis van létjogosultsága az operának. Zsufolva volt a nézőtér, van tehát közönségünk, zenekarunk jó és amugy is kell az operaelőadásokhoz, éppugy, mint a kar és kis szerepek alakítói, Vrbanjac, Odzics és a pompás Marjasec, még mindig a színház kötelekébe tartoznak, nem kell tehát más, mint Baranov, Archipova és Adamovicné ujrászereződötése, hogy feltámadjon és — bár novisadi viszonylatban — egész tőrhető előadásokat adhasson az opera.

A beogradi vendégek korántsem nyújtottak sokkal jobbat az eredeti novisadi „borbély“-előadásnál. Tomics, a tenorista nagyon gyenge tehetség, hanggal meg van ugyan áldva, de éppen Almavia szerepében soha sem tudta elérni Vrbanjac előadóképességének nivóját. Ertl a címszerepben egyenrangúan jó helyettes volt Baranovnak, az első felvonásbeli belépőjében talán még jobb is és nem csekély zavarba hozta a zenekar élén álló Kolkovok karmestert, aki Baranov nehézkesen-lassu tempóját szokta meg. Tucakovics Don Bartolo szerepében terjedelmes, erős, biztos hanggal rendelkezik ugyan, e tekintetben nem versenyezhet Odzicsal, az utóbbi disztintíváltabb, finomabb, játékmódora azonban feltétlenül előnyt érdemel. Draussal, a beogradi koloratura énekesnő biztos a szakmájában, keddi fellépése azonban mégiscsak azt bizonyította, hogy a mi Archipovánknek is figyelemreméltó jó tulajdonságai vannak. Marjasec mint mindig, kedden is jó volt s feltűnt még Karamazova diszkrét, jól begyakorlott altja is.

A nagyszámu közönség tüntető tapsa bizonyíték arra, hogy városunknak szüksége van az operára, három szöveglista angazsálása még 20.000 dinárnyi befektetés többletet sem jelent, nem érthető tehát, miért ragaszkodik a színház vezetősége az opera feloszlásához.

(p.)
Ma este a Nemzeti Színház drámai együttese teljes új rendezésben kihozza Alexandre Dumas, a híres francia író „Kean“ című ötfelvonásos színdarabját. Főszereplők: Branáné, Szibirjakova, Brana, Szpászics, Jovanovics és Dusanovics. A címszerepet a rendezésért felelős Vesznic kreálja.

A legszebb és legalkalmasabb karácsonyi ajándékot **F. DIETRICH bóröndösnél** Novisad, Kralja Petra 30. szerezheti be. Ne mulassza el a kirakatomat megtekinteni.

Mozi

A barát szerelme. (Der Mönch von Santarem) Ma kerül utoljára színre az a spanyol levegőjű nagyhatású dráma, amelyben Alf Blütecher, a Nordisk filmekről népszerű kiváló film-művész játsza főszerepet. Péntektől kezdve **Cirkus Days** kerül az Apollóba színre, amelyben a kis Jackie Coogan játszott fény szerepet.

Cirkus Days. A kis mozikirály a nálunk és nagy népszerűségű Jackie Coogan pénteken legbrilliansabb szerepében a **Cirkus Days** film Tobbyjában fog az Apollóban fellépni. Jackie nek ez a legjobb szerepe. és a kis emberke, mint kiforrott nagy művész mutatkozik be benne.

Tőzsde

Novisadi terménytőzsde

1924. november 26

Hivatalos jegyzések.

Buza bácskai 75—76 kg-os 2—3 százalékos kötés 390 (200 mm), szerémi 72—73 kg-os 4 százalékos Boljevci paritás kötés 350 (500 mm).

Tengeri szerémi december 15-ére.

Buzaliszt bácskai nullás g. kötés 580 (100 mm), bácskai 5. sz. kenyér kötés 450 (100 mm), bácskai 6. sz. kenyér kötés 390 (100 mm).

Buzakorpa bácskai jutazsákkal decembrisre 100 százalékos kassza kötés 170 (300 mm).

Kender bácskai kínaiat 2350, kereslet 2250.

Irányzat: változatlan.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalat“

Apró hirdetések.

INTELLIGENS végzett komoly leány nevelőnői, házikisasszonyi vagy házvezetőnői állást azonnalra keres. Vidékre is megy. Szíves megkereséseket Gubas Julia név alatt kér Novisad, Bana Jelacica ul. 20. 1—2

ELADÓ KERÉKPÁR, szabadonfutó, új gumival és lámpával, kitiűő karban. Ára 1500 Dinár. Cim a kiadóban. 1—3

A FŐZÉSHEZ némileg értő mindenleány azonnali belépésre kerestetik. Cim a kiadóban. 1—0

BUTOROZOTT utcai szoba a város központjában azonnal kiaeó. Satarikova u. 7. ajtó 10. 1—1

BELVÁROSBAN egy csinos ház lakással eladó. Bővebbet Futaki u. 70. Ugyanott egy gyermekocsi eladó. 1—2

ELCSERELNEM egy szoba-konyhából álló belvárosi lakásomat nagyobb lakással. Érdeklődni lehet Željeznička u. 30. trafikban.

HIRDETÉSEK

ÉRTESEM

a n. é. hölgyközönséget, hogy Futoski put 50. szám alatti rövidáru üzletben mindennemű angol és francia szabómunkát, kabátok, kosztümök készítését, továbbá géphímzést olcsón vállalom.

Tisztelettel

ZLATA P. PUŠKAREVIĆ.
4—9

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel-és külföldi quinitiszta hurokban
Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSONKAT ÉS HANGOLÁSONKAT ELVÁLLAL

Fűszer- és Vegyesárukereskedés

jó helyen, Petrovaradinban, előrehaladott életkor miatt eladó.

Andres Ferdinand
Petrovaradin, Fötér 35.

A magyar földműves és gazdasági altisztek nélkülözhetetlen tanácsadója a

RISGAZDA

Megjelenik kéthetenként egyszer, mint A SZIV UJSÁG gazdasági melléklete. Előfizetési ára A SZIV UJSÁG hetenként megjelenő kat. hitbuzgalmi lappal együtt egész évre: 66 dinár, félévre 33 dinár.
Megrendelhető a

Szent Antal Nyomdavidallalatnál Subotica, Harambašićeva ul. 5.
3—0

Fodrász-üzlet

a Fő-tér legforgalmasabb utvonalanán, elhalálózás miatt eladó.

Özv. DORIÁTH JÁNOSNÉ,
Novisad, Péter király-utca 30.

FOJT kalapfestő intézet

NOVI SAD,

Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.

Raktáron tart olcsó és finom, színes, sajátkészítésű női és férfi kalapokat. Viszont eladók forduljanak bizalommal cégemhez

„LUCERNA JURIS“

BEGRAD, Kolarčeva 7. II. lépcső, I. em.

9906 Külön jogi osztály vezetője:

5—6 St. K. JANKOVITS ügyvéd j.

A következő ügyekben eljár: Nyugdíjak folyósítása, opció és reopció ügyekben, mindennemű eljárások miniszteriumoknál, továbbá a beogradi bíróságok és adminisztratív hatóságoknál, vám- és illeték ügyekben mérsékelt honorárium mellett

Gyors- és gépirónó

ki a szerb—német és magyar nyelvet tökéletesen bírja, megfelelő fizetéssel december 1-ére felvétetik. — BÁRDOS és BRACHFELD képviselte Novisad, Željeznička ul. 105/7. 1—1

Az iskolaidény

alkalmából a kath. tanintézetek vezetőinek becses figyelmébe ajánlom a

LÉN JAKAB-féle JUBILATE DEO

gyermek ima- és énekeskönyvet. A legfelsőbb egyházi hatóság jóváhagyásával ellátott könyv felöleli az összes alkalmi imákat és énekeket. Könyv-, papír- és iskolaszerekkel jól felszerelt üzletemet a n. é. közönség jóindulatába ajánlom. — Kiváló tisztelettel

ÁBRAHÁM JÁNOS

könyv, papír és írószerekkereskedő
Novisad, Kralja Petra u. 30. sz.
rom. kath. hitközségi épületben.

:= Megjelent :=

KATOLIKUS CSALÁDI NAPTÁR

A „Hitélet“ kiadásában megjelenő *Katolikus Családi Naptár* szállítását megkezdttük és ezuton értesítjük b. megrendelőinket, hogy a naptár néhány napon belül birtokukban lesz. Egyben tisztelettel kérjük a kath. közönséget és a viszont-elárusítókat, hogy a csekély készletre való tekintettel b. megrendeléseiket mielőbb eszközölni sziveskedjenek. —

A naptár eladási ára 10.— dinár.

Egyben megrendelhetők még a

„REGÉLŐ BÁC SI“ és a „MAGYAR CSALÁDI NAPTÁR“
Eladási áruk 15.— dinár.

Kiváló tisztelettel

Ábrahám János, könyvkereskedő

A „KATOLIKUS CSALÁDI NAPTÁR“ főelárusítója
Novi Sad, Kralja Petra ulica 30,